

SÈRIE 1

Exercici 1. Aproximació a la història de l'art

[2 punts en total]

- a) Relacioneu les cinc obres següents amb la tècnica pictòrica que s'utilitza en cadascuna d'elles. Per fer-ho, escriviu les lletres corresponents a les caselles de la pàgina 3 [1 punt].

1. Oli sobre llenç	E	(Autoretrat de Van Gogh)
2. Tremp sobre fusta	C	(Frontal romànic)
3. Bon fresc (<i>buon fresco</i>) A		(Masaccio i Masolino)
4. Serigrafia	B	(Andy Warhol)
5. Brodat	D	(Brodat de Girona)

[0,1 × 5 = 0,50 punts]

A continuació, digueu quina d'aquestes tècniques s'organitza en jornades (*giornate*) i per què.

- 3. Bon fresc / A. Masaccio i Masolino.
- Correspon al treball d'un dia, abans de la cristallització de la calç.

[0,25 + 0,25 = 0,50 punts]

- b) Indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses [1 punt]

1. F.   2. V.   3. V.   4. V.   5. F.

[5 × 0,20 punts]

Exercici 2. Art. Forma i funció

[4 punts en total]

OPCIÓ A. Catedral de Santiago de Compostel·la

a) Dateu l'obra i situeu-la en el context històric i cultural específic. [1 punt]

Datació:

- Cap al 1100 [s'admet la resposta *segle XII*]. Consagració 1211.

[0,20 punts]

Context històric i cultural:

- Sistema econòmic feudal.
- Relativa estabilitat política a Europa gràcies a la revolució feudal i l'inici del desenvolupament econòmic a les ciutats.
- Presència i participació de l'Església en aspectes polítics, socials, econòmics...
- La gran època dels monacats (benedictins i cistercencs). Construcció de grans abadies (Cluny, Ripoll, Montserrat...).
- Època dels comtats catalans.
- Diego Gelmírez, arquebisbe de Santiago de Compostel·la, i promotor de l'obra.

[4 × 0,20 punts]

b) Exposeu, com a mínim, cinc característiques formals o estructurals de l'obra que determinen l'estil artístic al qual pertany i indiqueu-ne el nom. [1,50 punts]

Característiques

- Planta de creu llatina amb tres naus, un gran creuer i capçalera amb girola i cinc capelles radials o absidioles.
- Presència d'un cimbori poligonal al creuer.
- Tots els arcs, formers i faixons, són de mig punt (semicirculars).
- La nau central, més alta que les laterals, és coberta amb volta de canó, mentre que les laterals es cobreixen amb voltes d'aresta.
- Tribuna amb arcs de mig punt de la mateixa amplada que els inferiors i que emmarquen dos arcs geminats.
- La nau central no és il·luminada directament (manca de claristori).

[5 × 0,25 punts]

Estil:

- Romànic. Església representativa de les grans catedrals del romànic. I, també, de les esglésies de pelegrinatge.

[0,25 punts]

- c) Expliqueu quina era la funció de l'obra i com s'integra a les vies de pelegrinatge. [1 punt]

Edifici destinat al culte cristià. El temple està dedicat a Santiago o sant Jaume el Major, un dels apòstols, i màrtir. D'acord amb la llegenda, havia intentat evangelitzar Hispània. Veneració de les relíquies d'aquest apòstol de Crist.

[0,50 punts]

És el final, és a dir, l'objectiu d'un dels camins de pelegrinatge més important de l'edat mitjana, com els que conduïen a Roma (tombes de sant Pere i sant Pau) o Jerusalem (Sant Sepulcre i altres llocs sagrats). Quatre vies travessaven tot França i entraven a la península Ibèrica per arribar fins a la veneració del cos de l'apòstol. Eren vies per on circulaven les novetats artístiques, així com els mestres i artesans.

[0,50 punts]

- d) Esmenteu dues obres representatives de les arts visuals del mateix estil (poden ser una pintura i una escultura, dues pintures o dues escultures). [0,50 punts]

Sant Climent de Taüll, Santa Maria de Taüll, brodat de la Creació, pintures del panteó de los Reyes de San Isidoro de Lleó, pòrtic de Moissac, pòrtic de Vézelay... [Les respostes són infinites. Cal valorar les respostes correctes, encara que no constin en aquesta enumeració.]

[2 × 25 punts]

OPCIÓ B. El jurament dels Horacis, de David

- a) Dateu l'obra i situeu-la en el context històric i cultural corresponent. [1 punt]

Datació:

- 1784 o 1785 (any en què fou exposat al Saló). S'admet la resposta *finals del segle XVIII o darrer terç o quart del segle XVIII*.

[0,20 punts]

Context històric i cultural:

- La Il·lustració francesa i l'enciclopèdia.
- La Revolució Francesa i la fi de l'Antic Règim.
- El lideratge de Napoleó i la conformació del seu imperi.
- La doble capitalitat artística de Roma i París.
- Principals representants de la teoria artística del moment: Winckelmann i Mengs.
- Les excavacions d'Herculà i Pompeia.
- Rebuig a les formes del barroc i nou retorn al classicisme.
- Difusió del sistema de les acadèmies de belles arts per Europa i en paral·lel de la concepció clàssica de les arts.

[4 × 0,20 punts]

Proves d'accés a la Universitat 2025, convocatòria ordinària. Criteri específic d'avaluació

- b) Exposeu, com a mínim, cinc característiques formals o compositives de l'obra i indiqueu a quin estil pertany. [1,50 punts]

Característiques formals i compositives.

- Oli sobre tela de grans dimensions.
- Ús de la perspectiva lineal en un interior.
- Divisió de la composició per grups de figures.
- Fons arquitectònic a l'antiga i ambientació arqueològica (indumentària, objectes...).
- Predomini de la línia.
- Llum universal.
- Gesticulació teatral de les figures, com si es tractés d'actors.
- Contraposició emocional entre les figures femenines i les masculines.
- Pinzellada imperceptible.
- Influència del David de Rafael d'Urbino i Nicolas Poussin.
- Influència del David en la pintura del neoclassicisme espanyol: José Madrazo, Aparicio...

[5 × 0,25 punts]

Estil:

- Neoclassicisme

[0,25 punts]

- c) Expliqueu quin tema es representa en l'obra i quina significació va tenir en l'època. [1 punt]

Tema:

- Exret de la tragèdia *Horaci* de Pierre Corneille, basada en la història de Roma de Tit Livi.
- Argument: els tres germans juren davant del pare combatre fins a morir contra els Curiacis, malgrat el desconsol que això causa a les dones, per aconseguir el domini territorial de la Itàlia central.
- La prioritat del deure patriòtic sobre la família i els sentiments.

[0,50 punts]

Significat i interpretacions:

- Èxit clamorós al Saló de 1785.
- Grup d'obres prerevolucionàries de David.
- Convicció que l'art pot regenerar la societat.
- Exemplaritat a través dels temes de l'antiguitat.
- Propaganda política. David acaba essent el pintor oficial de la Revolució Francesa i de Napoleó.

[0,50 punts]

Proves d'accés a la Universitat 2025, convocatòria ordinària. Criteri específic d'avaluació

---

d) Compareu les dones representades a la pintura de David de la pàgina 7 amb el grup d'escultures femenines que hi ha a la banda dreta del mausoleu d'Antonio Canova, fet pels seus deixebles. Què tenen en comú des del punt de vista formal i expressiu?
[0,50 punts]

- Tant en la pintura de David com en les escultures del mausoleu de Canova, les dones tenen una gesticulació afligida, alhora que codificada.
- Tant les robes com els ornaments són d'inspiració clàssica.
- Hi ha una voluntat de reconstrucció arqueològica per part dels artistes, representatius del neoclassicisme.
- Existència d'una contraposició emocional entre les dones i els homes. Les dones representen el món de les emocions. Són les febles, les víctimes. Són encertades les interpretacions de gènere emmarcades en el context històric concret.
- Hi ha moltes més argumentacions que les exposades; cal valorar les argumentacions correctes de manera positiva.

[0,50 punts]

Exercici 3. Dimensió individual i social de l'art

[2 punts en total]

- a) Esmenteu dues similituds entre les tres obres, amb el benentès que Picasso coneixia les dues pintures anteriors i Manet, la de Goya. [1 punt]

Poden ser diverses, n'anotem les més evidents:

- La distribució dels grups: víctimes (esquerra) i botxins (dreta).
- Maniqueisme: expressió exagerada de bondat i maldat en funció del rol.
- Protagonisme dels fusells. Línies horitzontals.
- Més visibilitat del rostre de les víctimes.

[2 × 0,50 punts]

- b) Descriviu com expressa el dolor cadascun dels pintors. Per fer-ho, fixeu-vos en els diferents recursos artístics utilitzats en la composició, en els grups de personatges, en les expressions de les figures, etc. [1 punt]

De nou, les observacions encertades són diverses; cal valorar la capacitat de destriar-les i de saber expressar-les de manera coherent.

- Goya: l'expressió del personatge central amb els braços enlairats que la crítica ha relacionat amb Crist crucificat. L'impacte de la llum en el personatge central (camisa de color blanc, innocència/pau/veritat) i del grup de víctimes. Els escorços dels cadàvers amb restes de sang (...).
- Manet: el fum dels fusells. L'impacte del tret en la primera figura del grup de víctimes. El rostre ocult dels botxins. El grup de personatges esfereïts que miren l'acció des de l'altra banda de la tanca. Contrast de la grisor del patíbul amb la verdor del paisatge exterior (...).
- Picasso: la nuesa i l'expressió gestual del grup de víctimes. Dones i infants entre les víctimes. La caracterització dels botxins sense expressió i amb volums geomètrics (influència del cubisme). Un cert maquinisme en la representació dels botxins, que obeeixen ordres i no tenen sentiments (...).

[Cal valorar el comentari: poc satisfactori (0,25); satisfactori (0,50); molt satisfactori (0,75); excel·lent (1).]

Exercici 4. Art. Espai, natura i ciutat

[2 punts en total]

OPCIÓ A. Cobrar una entrada per a la visita turística al Panteó. [2 punts]

a) Situeu el Panteó en el context cultural en què es va crear? [0,5 punts]

- Construcció de l'Imperi romà, l'edifici actual es remunta al 118-128 dC. La construcció original, que dona nom a l'obra, data de l'època d'August i es deu al general Agripa, a qui al·ludeix la inscripció. La reconstrucció és de l'època d'Adrià.

[0,50 punts]

b) Esmenteu dues característiques formals o estructurals que siguin singulars d'aquest edifici i que puguin explicar el perquè d'aquesta allau de visitants. [0,75 punts]

- Es poden subratllar diversos elements, però els més rellevants són el naos circular, la coberta amb una grandiosa cúpula hemisfèrica, la decoració de la cúpula amb cassetons quadrangulars decreixents, l'existència d'un òcul obert al centre de la coberta...

[2 ítems correctes = 0,75 punts]

c) Quines raons expliquen la introducció d'un preu d'entrada per visitar el Panteó? Quina és la vostra opinió davant d'aquest fet? Considereu adequat que hi hagi un tracte preferent per als ciutadans de Roma? Raoneu la vostra resposta. [0,75 punts]

- Limitar l'entrada per ser l'edifici més visitat de la ciutat de Roma i garantir així un flux regular de visitants que permeti garantir les mesures de conservació preventiva del monument (restauració enllestida fa pocs anys).

[0,25 punts]

- Cal valorar les dues qüestions sobre les quals se sol·licita l'opinió en funció de la seva coherència interna i la riquesa d'arguments apuntats. Cal valorar de manera positiva si en el raonament es té en compte que es tracta d'una església. També que en altres monuments o museus de titularitat nacional la gratuïtat sol ser habitual per a tots els ciutadans de la Unió Europea que acreditin treballar en sectors professionals relacionats amb l'art, el patrimoni, els museus, l'ensenyament...

[0,50 punts]

OPCIÓ B. Incidència en el territori de la fundació dels museus del renaixement i del barroc a Catalunya

- a) **Amb l'ajut d'algunes de les obres exposades als dos museus, esmenteu dues característiques de cada estil o moviment artístic.** [1 punt]

Renaixement:

Les respostes correctes poden ser moltes, n'apuntem algunes:

Recuperació dels elements de l'arquitectura antiga: columnes, frontons semicirculars i de repertoris ornamentals també *alla antica*: garlandes, petxines... Temàtica del retrat. Inspiració en les medalles de l'antiguitat. Antropocentrisme i humanisme.

Barroc:

Les respostes correctes poden ser moltes, n'apuntem algunes:

Predomini de la temàtica religiosa. Predomini d'un cert *horror vacui* ornamental. Escultura en fusta i policromada. Predomini del daurat. Naturalisme pictòric i ús del clarobscur. Devoció immaculista.

[2 × 0,25 + 2 × 0,25 = 1 punt]

- b) **Creieu que la fundació d'aquests museus contribuirà a conèixer millor el patrimoni de Manresa i de Molins de Rei? Penseu que, més enllà de les seves funcions (de conservació, estudi i divulgació del patrimoni artístic), els museus poden tenir un impacte en el territori? Argumenteu les respostes.** [1 punt]

Cal que es puntuïn les dues qüestions sobre les quals se sol·licita l'opinió en funció de la seva coherència interna i la riquesa d'arguments.

N'exposem alguns a tall d'exemple:

- Es tracta de localitats allunyades dels centres de turisme habitual i de la costa.
- Es promou un turisme cultural i no tan sols de lleure amb aquestes entitats.
- Les institucions locals podrien promoure altres activitats a l'entorn del patrimoni de les ciutats esmentades.
- Es donen a conèixer altres períodes artístics de Catalunya, més enllà dels característics de l'època medieval i de les acaballes del segle XIX.

[0,25 = suficient; 0,50 = correcte; 0,75 = notable; 1 = excel·lent]